

Koulunkäynninohjaajien kokonaismäärä ja tehtävien vakinaistaminen 1.8.2025 alkaen

Koulutuslautakunta 04.03.2025 § 25
193/01.01.01.01/2025

Tiivistelmä: Koulutuslautakunnalle esitetään henkilöstörakenteen muutosta perusopetuksessa koulunkäynninohjaajien tehtävissä. Ohjaajien kokonaismäärää esitetään vähennettäväksi, mutta vakituisten palvelussuhteiden määrää lisättäväksi, jotta tehtäviin saadaan rekrytoitua helpommin kelpoisia työntekijöitä toistaiseksi voimassa oleviin palvelussuhteisiin, ja kouluissa ohjaajaresurssin hyödyntämistä oppilaiden koulunkäynnin tukena voidaan tehdä aiempaa suunnitelmallisemmin ja ennakkoiden.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen, p. 02 474 5311

Vuoden 2025 talousarvioon on perusopetuksen tulosalueelle kirjattu tavoite:

"Koulunkäynninohjaajien osalta siirrytään laskennalliseen koulunkäynninohjaajapooliin, jossa oppilasmääriin suhteutettuna eri kouluihin varataan tasavertaiset ohjaajaresurssit. Tämä pyritään toteuttamaan nykyistä suuremmalla määrällä vakituksia koulunkäynninohjaajia, vähentämällä määräaikaisten palvelussuhteiden määrää sekä pienentämällä ohjaajien kokonaislukumäärää noin viidellä työntekijällä syksystä 2025 alkaen."

Tätä esitystä kirjoitettaessa Paimion perusopetuksessa työskentelee 52 henkilöä koulunkäynninohjaajan tehtävissä. Nimikkeet vaihtelevat hieman, koska osaan tehtävistä sisältyy myös työtä koululaisten iltapäivätoiminnan ohjaajana. Kyseisistä palvelussuhteista 27 on toistaiseksi voimassaolevia, ja 25 on määräaikaista. Oppilaiden moninaiset tuen tarpeet ovat johtaneet pedagogisten selvitysten laadinnan ja huoltajien toimittamien avustajapalveluhakemusten sekä niihin liittyvien lääkärintodistusten toimittamisen myötä siihen, että loppukeväästä ja alkukesän aikana joudutaan ratkomaan monia oppilaskohtaisia ratkaisuja, palkataanko oppilaalle henkilökohtainen koulunkäynninohjaaja vai järjestetäänkö lakisääteiset tarvittavat avustajapalvelut (perusopetuslaki 31 §) hyödyntämällä kohdennettuja tai ryhmäkohtaisia koulunkäynninohjaajaresursseja.

Perusopetuslaki uudistuu 1.8.2025 alkaen, jolloin säädöksissä vahvistuu oppilaan oikeus saada tarvitsemansa tuki sekä erityisopettajan ja erityisluokanopettajan antamaa opetusta. Tuen säädöksissä perusopetuslain 31 § sisältää edelleen määräyksen siitä, että oppilaalla on oikeus saada tarvitsemansa opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut maksutta. Lisäksi perusopetuslain 37 §:n 2 momentin sanamuoto muuttuu 1.8.2025 alkaen niin, että opettajien lisäksi myös koulunkäyntiavustajia on oltava riittävä määrä. Väistyvässä

säädöksessä todetaan vain, että opetuksen järjestäjällä voi olla palveluksessaan koulunkäyntiavustajia.

Paimion perusopetukseen on rehtorikokouksessa kaikkien koulujen rehtorien ja apulaisrehtorien, koordinoivan erityisopettajan ja sivistysjohtajan yhteisen valmistelun pohjalta päädytty esittämään talousarvioon kirjatun tavoitteen saavuttamiseksi sellaista laskennallista tapaa koulunkäynninohjaajien kokonaismäärän määrittelyyn, jonka avulla koulujen toiminta nimenomaan koulunkäynninohjaajapalveluiden riittävyden kannalta saataisiin toimimaan niin, että välttyttäisiin jokavuotiselta määräaikaisten työntekijöiden rekrytoinnilta ja toisaalta määräaikaisten työsuhteilta siksi, että ohjaajaresurssia koskevat oppilaskohtaiset hallintopäätökset on tehty vain lukuvuodeksi kerrallaan.

Yhteisymmärryksessä em. viranhaltijat esittävät koulunkäynninohjaajien määrän laskennalliseksi perusteeksi seuraavaa:

- 1. ja 2. vuosiluokan opetusryhmät: luokkakohtainen ohjaaja per opetusryhmä (n. 16–20 oppilasta); osa ohjaajista toimii myös iltapäivätoiminnassa
- 3.-6. vuosiluokat: yksi koulunkäynninohjaaja per "yksisarjainen" neljän vuosiluokan sarja (n. 70–90 oppilasta)
- 7.-9. vuosiluokat (Vistan koulu): yksi koulunkäynninohjaaja per vuosiluokka (n. 140–160 oppilasta)
- "pysyvät" erityisluokat, joita opettaa erityisluokanopettaja: yksi luokkakohtainen ohjaaja per erityisluokka
- toiminta-alueittain koulua käyvät oppilaat: 1 ohjaaja per oppilas.

Em. perustein 1. ja 2. vuosiluokkiin ohjaajia tarvitaan 7+7, vuosiluokille 3-6 yhteensä 8, vuosiluokille 7-9 yhteensä 3, erityisluokille 13 (Vista 7 + Poiju 1 + Veikkari 2, Hanhijoki 3) sekä toiminta-alueittain opiskelevat oppilaat 4.

Laskennallisesti ohjaajien kokonaismäärä olisi näin laskettuna 42. Koulukohtaisesti em. ohjaajamäärä jakautuisi tämänhetkisen oppilaiden ja opetusryhmien määrien perusteella seuraavasti:

- Hanhijoen koulu 10 ohjaajaa
- Jokelan koulu 6 ohjaajaa
- Kriivarin koulu 6 ohjaajaa
- Vistan koulu 20 ohjaajaa

Määrä olisi tämänhetkiseen tilanteeseen jopa 10 työntekijää pienempi. Vakituksia palvelussuhteita tarvittaisiin nykyiseen verrattuna kuitenkin 15 lisää.

Laskennallisesti em. ohjaajaresurssin osalta toiminta-alueittain koulua käyvien oppilaiden opetuksen järjestämisestä saatava valtionosuusrahoituksen korotus (v. 2025 noin 38 000 €/vuosi) kattaa oppilaskohtaisen ohjaajan kustannukset.

Tarkoitus koulunkäynninohjaajien henkilöstöryhmän osalta on se, että ohjaajien palvelussuhteissa työtuntimäärä olisi keskimäärin 30

h/viikko, mutta osalla ohjaajista tuntimäärä täytyy olla 100% (38,25 h/viikko), jotta kouluissa on käytettävissä riittävästi ohjaajien työpanosta koulupäivän alusta (klo 8 tai 9 alkaen) aina iltapäivätoiminnan päättymiseen (klo 16 tai 17) asti.

Tavoitteena on myös uusien palvelussuhteiden osalta kohdentaa työntekijäresurssia lukuvuosittain tarpeen mukaan eri kouluihin eikä niin, että uusiin palvelussuhteisiin palkattavat työntekijät ”kiinnitettäisiin” työskentelemään vain johonkin tiettyyn kouluun. Ohjaajaresurssin kokonaisuuden suunnittelu vaatii koulujen välistä koordinaatiota ja suunnittelua, jossa koordinoivan erityisopettajan rooli yksittäisestä peruskoulusta riippumattomana viranhaltijana on keskeinen. Rehtorien ja apulaisrehtorien tehtäväksi jää päättää, millä tavalla kussakin koulussa käytettävissä oleva ohjaajaresurssit kohdennetaan koulun sisällä eri oppilaille ja eri opetusryhmiin. Tämä työ helpottuisi nykyisestä, jos käytettävissä olevan ohjaajien henkilöstöryhmän koulukohtainen kokonaisresurssi olisi seuraavaa lukuvuotta varten tiedossa jo hyvissä ajoin kevään aikana

Ehdotettu henkilöstörakenne tarkoittaisi tämänhetkisen tiedon mukaan Paimioon 14 uutta toistaiseksi voimassaolevaa koulunkäynninohjaajan toimea sekä yhden jo toistaiseksi palkatun työntekijän pysyvää sisäistä siirtoa tulosalueelta ja työtehtävästä toiseen. Nykytilanteeseen verrattuna ohjaajien kokonaismäärä vähenisi kuitenkin 10 työntekijällä ja määräaikaisuuksista luovuttaisiin. Tätä voi pitää työntekijöiden kannalta parannuksena, ja järjestely noudattaisi myös uudistuvan perusopetuslain 37 §:n sekä työsopimuslain 1 luvun 3.3 §:n määräyksiä.

Koska oppilaalla on lakisääteinen oikeus saada tarvitsemansa avustajapalvelut, jatkossakin olisi pakottavissa poikkeustilanteissa mahdollista palkata määräaikainen koulunkäynninohjaaja toimialajohtajan hyväksynnällä sen jälkeen, kun koordinoiva erityisopettaja asiaa esittää. Vaikka joitakin yksittäisiä ohjaajia jouduttaisiin palkaamaan määräaikaisesti vielä edellä ehdotetun 42 ohjaajan kokonaismäärän lisäksi, saavutetaan kuitenkin talousarvion tavoite ohjaajien kokonaismäärän vähentämisestä noin viidellä työntekijällä.

Oppilaiden koulunkäynnin ja oppimisen tuen resurssit ovat Paimion kouluissa vahvistuneet oppimisen tuen kehittämissuunnitelman täytäntöönpanon myötä, ja oppimisen olosuhteet paranevat vielä opettajaresurssien lisäämisen lisäksi myös ryhmäkoon pienenemisen kautta. Tällöin määräaikaisten koulunkäynninohjaajien lisäpalkkauksen tarve kokonaisuutena voidaan arvioida vähenevän.

Esittelijä: Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus: Koulutuslautakunta päättää hyväksyä esityksen koulunkäynninohjaajien toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden nostamisesta 42 vakanssiin 1.8.2025 alkaen. Sisäisinä siirtoina sekä julkisen haun kautta täytettävissä uusissa palvelussuhteissa työntekopaikkana on Paimion kaupunki, jotta ohjaajien työpanosta

voidaan kohdentaa tarvittaessa eri kouluihin vuosittain koulukohtaisen tarpeen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntijana toiminut, johtava rehtori Ari Nuorikkala poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18:38. Lautakunta piti kokoustauon klo 18:38-18:49.